

Svensk författningssamling

Lag om hemliga tvångsmedel i syfte att verkställa frihetsberövande påföljder

SFS 2024:326

Publicerad
den 1 juni 2024

Utfärdad den 30 maj 2024

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

Lagens innehåll

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om användning av hemliga tvångsmedel för att lokalisera personer i syfte att möjliggöra verkställighet av frihetsberövande påföljder.

Proportionalitet

2 § Tvångsmedel enligt denna lag får beviljas endast om skälen för åtgärden uppväger det intrång eller men i övrigt som åtgärden innebär för den som åtgärden riktar sig mot eller för något annat motstående intresse.

Hemlig övervakning av elektronisk kommunikation

3 § Ett tillstånd till hemlig övervakning av elektronisk kommunikation enligt 27 kap. 19 § första stycket rättegångsbalken får meddelas om åtgärden är av synnerlig vikt för att kunna lokalisera en person som är dömd till fängelse, rättspsykiatrisk vård eller sluten ungdomsvård i syfte att möjliggöra verkställighet av påföljden. Ett tillstånd får meddelas endast om den dom som ska verkställas omfattar brott som avses i 27 kap. 19 a § andra stycket rättegångsbalken eller avser rättspsykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning.

Ett tillstånd enligt första stycket får endast avse ett telefonnummer eller en annan adress eller en viss elektronisk kommunikationsutrustning som

1. under den tid som tillståndet avser innehas eller har innehafts av den eftersökte eller annars kan antas ha använts eller komma att användas av den eftersökte, eller

2. det finns synnerlig anledning att anta att den eftersökte under den tid som tillståndet avser har kontaktat eller kommer att kontakta.

Hemlig övervakning av elektronisk kommunikation enligt första stycket får inte avse meddelanden som endast överförs eller har överförts i ett elektroniskt kommunikationsnät som med hänsyn till sin begränsade omfattning och omständigheterna i övrigt får anses vara av mindre betydelse från allmän kommunikationssynpunkt.

¹ Prop. 2023/24:108, bet. 2023/24:JuU26, rskr. 2023/24:216.

4 § Ett tillstånd till hemlig dataavläsning som gäller kommunikationsövervaknings- eller platsuppgifter enligt 2 § första stycket 2 eller 3 lagen (2020:62) om hemlig dataavläsning får meddelas om det är av synnerlig vikt för att kunna lokalisera en person som är dömd till fängelse, rättspsykiatrisk vård eller sluten ungdomsvård, i syfte att möjliggöra verkställighet av påföljden. Ett tillstånd får meddelas endast om den dom som ska verkställas omfattar brott som avses i 4 § lagen om hemlig dataavläsning eller avser rättspsykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning.

Ett tillstånd enligt första stycket får endast avse ett avläsningsbart informationssystem som

1. används, eller det finns särskild anledning att anta har använts eller kommer att användas, av den eftersökte, eller
2. det finns synnerlig anledning att anta att den eftersökte under den tid som tillståndet avser har kontaktat eller kommer att kontakta.

Tillståndsprövning

5 § Frågor om tillstånd enligt 3 eller 4 § prövas av den tingsrätt som har meddelat den dom som ska verkställas. Om domen har meddelats av högre rätt prövas frågan av den tingsrätt som har dömt i målet. Frågan tas upp på ansökan av åklagaren.

Om det inte finns någon domstol som är behörig enligt första stycket, ska frågan prövas av Stockholms tingsrätt.

Om en ansökan avser flera domar meddelade av skilda domstolar, får frågan om tillstånd tas upp vid någon av de tingsrätter som har dömt i målen.

6 § Om det är fara i dröjsmål, får tillstånd till hemlig övervakning av elektronisk kommunikation ges av åklagaren i avvaktan på rättens beslut. Om åklagaren har gett ett sådant tillstånd gäller det som sägs i 27 kap. 21 a § andra och tredje styckena rättegångsbalken.

Åklagarens möjlighet att vid fara i dröjsmål ge tillstånd i avvaktan på rättens beslut gäller även i fråga om hemlig dataavläsning. Om åklagaren har gett ett sådant tillstånd gäller det som sägs i 17 § andra och tredje styckena lagen (2020:62) om hemlig dataavläsning.

Handläggning av tvångsmedelsärenden

7 § På förfarandet enligt denna lag tillämpas reglerna i rättegångsbalken om handläggning vid domstol av frågor om tvångsmedel i brottmål och om överklagande av beslut i sådana frågor, om inte något annat sägs i denna lag. Det som sägs om den misstänkte ska då i stället avse den eftersökte. Handläggningen ska ske skyndsamt.

8 § I fråga om hemlig övervakning av elektronisk kommunikation ska följande bestämmelser i 27 kap. rättegångsbalken tillämpas.

- 21 § andra och tredje styckena om tillståndets innehåll,
- 23 § om upphävande av beslutet,
- 25 § om genomförande av åtgärden, och
- 35 § om dokumentation.

9 § I fråga om hemlig dataavläsning ska följande bestämmelser i lagen (2020:62) om hemlig dataavläsning tillämpas.

- 11 § om förbud mot hemlig dataavläsning,
- 12 och 13 §§ om tillträdestillstånd,

- 16 § om offentligt ombud och sammanträde,
- 18 § om tillståndets innehåll,
- 20 § om verkställbarhet och upphävande av beslutet,
- 21 § om underrättelse till Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden,
- 22–26 §§ om genomförande av hemlig dataavläsning, och
- 32 § om tystnadsplikt.

Det som i bestämmelserna sägs om den misstänkte ska i stället avse den eftersökte.

Överskottsinformation

10 § Åklagare får besluta att uppgifter som har kommit fram vid användning av hemlig övervakning av elektronisk kommunikation enligt 3 § får användas för ett annat ändamål än det som har legat till grund för åtgärden.

Uppgifter som har kommit fram vid användning av hemlig dataavläsning enligt 4 § får användas i en förundersökning endast efter tillstånd till hemlig dataavläsning enligt bestämmelserna i lagen (2020:62) om hemlig dataavläsning. Utan ett sådant tillstånd får dock inhämtade uppgifter ligga till grund för beslut om att inleda en förundersökning eller, om det har kommit fram uppgifter om förestående brott, för att förhindra brott.

Granskning och bevarande

11 § En upptagning eller uppteckning som har gjorts vid verkställighet av tvångsmedel enligt denna lag ska granskas snarast möjligt. Granskningen får utföras endast av rätten, en åklagare eller Polismyndigheten.

I de delar upptagningarna och uppteckningarna är av betydelse för att kunna verkställa frihetsberövandet ska de bevaras till dess att den eftersökte har frihetsberövats. I de delar upptagningarna och uppteckningarna innehåller sådana uppgifter som enligt 10 § får användas i en förundersökning ska de bevaras till dess de förundersökningar där de använts har lagts ned eller avslutats eller, om åtal väckts, målet eller målen har avgjorts slutligt. I de delar upptagningarna och uppteckningarna är av betydelse för att förhindra förestående brott ska de bevaras så länge det behövs för att förhindra brott.

När uppgifter inte längre ska bevaras enligt andra stycket ska de förstöras. Om det är fråga om sådana uppgifter som enligt 10 § får användas i en förundersökning får uppgifterna förstöras tidigare om den misstänkte medger det.

Underrättelse till enskild

12 § Den som har varit utsatt för en åtgärd enligt denna lag ska underrättas om åtgärden. Om åtgärden har avsett ett telefonnummer eller en annan adress, en viss elektronisk kommunikationsutrustning eller ett avläsningsbart informationssystem som innehas av någon annan än den eftersökte, ska även han eller hon underrättas.

Underrättelsen ska lämnas så snart det kan ske efter det att det ärende som åtgärden vidtogs i avslutades.

En underrättelse behöver inte lämnas till den som redan har fått del av eller tillgång till uppgifterna. En underrättelse behöver inte heller lämnas om den med hänsyn till omständigheterna uppenbart är utan betydelse.

13 § En underrättelse enligt 12 § ska innehålla uppgifter om vilket tvångsmedel som har använts och om tiden för åtgärden. Den som har varit utsatt för en åtgärd enligt denna lag ska få uppgift om vilken dom som har legat

till grund för åtgärden. Den som inte är eller har varit eftersökt ska få uppgift om detta.

Vid hemlig övervakning av elektronisk kommunikation ska underrättelsen innehålla uppgift om vilket telefonnummer eller annan adress eller vilken elektronisk kommunikationsutrustning som åtgärden har avsett.

Vid hemlig dataavläsning ska underrättelsen innehålla uppgift om vilket avläsningsbart informationssystem som åtgärden har avsett.

14 § Om det gäller sekretess enligt 15 kap. 1 eller 2 §, 18 kap. 1, 2 eller 3 § eller 35 kap. 1 eller 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) för uppgifter som avses i 13 §, ska en underrättelse enligt 12 § skjutas upp till dess att sekretess inte längre gäller.

Om det på grund av sekretess eller på grund av att ärendet inte avslutats, inte har kunnat lämnas någon underrättelse enligt 12 § inom ett år och sex månader från det att tvångsmedelsanvändningen avslutades, ska frågan om underrättelse prövas slutligt. En underrättelse ska då bara lämnas om sekretess inte längre gäller.

En underrättelse enligt 12 § ska inte lämnas, om uppgifterna med stöd av 10 § har tagits in i en förundersökning som angår

1. brott som avses i 13 kap. 1, 2, 3, 5 a eller 5 b § brottsbalken, om brottet innefattar sabotage enligt 4 § samma kapitel,

2. brott som avses i 13 kap. 4 eller 5 § brottsbalken,

3. brott som avses i 18 kap. 1, 3, 5 eller 6 § eller 19 kap. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 6 a, 6 b, 7, 8, 9, 10, 10 a, 10 b, 12 eller 13 § brottsbalken,

4. brott som avses i 3 eller 4 kap. brottsbalken, om brottet är av det slag som anges i 18 kap. 2 § eller 19 kap. 11 § samma balk,

5. brott som avses i 26 § lagen (2018:558) om företagshemligheter, om det finns anledning att anta att gärningen har begåtts på uppdrag av eller har understötts av en främmande makt eller av någon som har agerat för en främmande makts räkning,

6. brott som avses i 4, 4 a, 5, 6, 7, 8, 9 eller 10 § terroristbrottslagen (2022:666), eller

7. försök, förberedelse eller stämpling till brott som anges i 1–6 eller underlåtenhet att avslöja sådant brott, om gärningen är belagd med straff.

En underrättelse enligt 12 § ska inte heller lämnas om den person som underrättelsen avser har avlidit eller om den juridiska person som underrättelsen avser har upphört.

Rätt att meddela föreskrifter

15 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela ytterligare föreskrifter om underrättelseskylldigheten enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2024.

På regeringens vägnar

ULF KRISTERSSON

GUNNAR STRÖMMER
(Justitiedepartementet)